

Türkiye Haber Siteleri Reklam – Performans Durum Raporu - 2007

Aytaç MESTÇİ

Beykent Üniversitesi
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü
aytacmestci@beykent.edu.tr

InternetPazarlama.NET

aytac@internetpazarlama.net

Giriş

Haber; her hangi bir bilginin toplanıp bireylere aktarılmasının temelidir aslında. Günümüzde haberlerin okunma kaynağının ağırlığı hala günlük evimize gelen gazeteler olsa da internetten okunma ve takip edilme oranları yadsınamaz düzeydedir. Birçok kişinin internet sebebi ile günlük gazete almayı durdurmasının nedeni de anlık ve güncel haberlere ulaşabilme kolaylığıdır.

Haber, bir bireyin yaşamını ilgilendiren gelişmelerin ve bu gelişmelere ilişkin bilgilerin duyurulması olarak düşünüldüğünde, bu haber yapısı bazı olguları da içinde barındırır. Bu olgular haberlerin neden gerekli olduğunu da rahatlıkla ifade edebilir.

- Beklenen ve beklenmeyen gelişmelerin duyurulması
- Belirli alanlarda bilgilerin sunulması
- Belirli yer ve zaman içinde gerçekleşen çeşitli olayların, ve soru işaretlerinin ortadan kaldırılması
- Yeni durum ya da olayların gelişim ve etkilerinin yansıtılması
- Tüm sektörlerden tüm kişiler hakkında bilgiler iletilmesi
- Her türlü olayların, gelişmelerin tarafsız bir biçimde anlamlandırılması
- Her türlü raporların sunulması
- Bireylere yeni evreni, yaşamı tanıtan bir yüz sağlanması

- Yeni haberlerin anlatımıyla geleceğe ayna tutma
- Çevrenizde duyamadığımız her türlü gelişmelerin sunulması
- Yaşam dünyasının insanı ile haber sunan arasındaki bilgi köprüsü
- Henüz bulunmuş, ya da önceden bulunsa bile yeni ortaya çıkmış taze bilgilere ulaşma
- Haberlerin bir yaşam hikayesini sunma
- İnsanın ilgisini çekecek bütün olaylar
- Yeni bilgileri öğrenme gereksinimi

İnternet Ortamında Haber

İnternet ortamında haber alma ve haberleri okuma kavramı günümüzde çok yaygınlaşmış bir olgudur. Kullanıcılar haberi internetten almak hem memnun durumdadır hem de bu şekilde almaları için çok fazla nedenleri vardır. İnternetten haber alma öncelikle ücretsizdir. Bu internetten habere gösterilen ilginin en büyük sebeplerinden biridir. Diğer önemli sebep ise habere anında ve canlı olarak ulaşabilme olanağıdır. Bu sayede bir sonraki gün yer alacak haberin sahibi gazeteyi almaktansa internet tercih edilmektedir.

İnternet çok sayfalı bir ansiklopedik gazetedir. Parayla alacağınız bir gazetede bulabileceğiniz habere kat kat fazla haberi bir anda bulabilirsiniz. Üstelik istediğiniz haberi normal gazetede sayfa sayfa aramaktansa bir çırpıda bulabilirsiniz. Ya da Radyo/TV/Gazetelerde hiç çıkmamış bir

haberi de internette bulabilme şansınız yüksektir. İnternette haberler çok sık şekilde güncellenirken benzer konulardaki eski haberlere anında ulaşabilme şansınız yüksektir. Ancak bunu evinizdeki gazete ile yapmak istiyorsanız şimdiden bir arşiv odası hazırlamaya başlamalısınız. Yine internette hizmet veren bir gazete, normal hizmet verene oranla daha fazla editöre sahip olabilir, daha fazla kalemin yorumlarına ulaşılabilir. Okuyucuların haber ve yazar hakkında değerlendirmesi anlık yapılabilir. Yine çıkan haberlerden ilginizi çekenleri anlık bilgisayar çıktısı alınması ya da makasla kesip saklamak yerine bilgisayarda saklanması daha kolaydır.

Türkiye Haber Siteleri Reklam – Performans Durum Raporu

Türkiye Haber Siteleri Reklam – Performans Durum Raporu bir yıllık bir çalışma sonunda tamamlanmıştır. Bu rapor için öncelikle güncel haber sunan, bu doğrultuda doğrudan internet sitesinden reklam yayınlayan ve Türkiye bazında en çok ziyaretçisi olan 50 haber sitesi izlemeye alındı. Ölçüme başladıktan iki ay sonra 25 Şubat 2006 yılında bu 50 site 25'e indirildi. Bu sitelerin günlük farklı banner yayınlama ve ziyaretçi sayıları kontrol edildi.

25 sitenin ikinci kontrolü 25 Temmuz 2006 yılında yapıldı. Bu kontrolde yine alexa rankleri ve Türkiye'deki sıralamaları ölçüldü. Son değerlendirme 3 Mart 2007 yapılarak daha evvel alınmış olan veriler tekrar alınarak karşılık karşılaştırma yapılarak. Bir yıllık akış içinde Türkiye haber sitelerinin reklam – performans durum değerlendirmeleri ortaya çıkartılmıştır. Bu süre zarfında yeni açılmış ve belirtilen performansa çıkmış siteler değerlendirilmeye alınmamıştır.

Türkiye Haber Siteleri Reklam – Performans Durum Raporu'nda yer alan

siteler alfabetik olarak şu şekilde sıralanmaktadır;

1. ajansspor.com
2. aksam.com.tr
3. aktifhaber.com
4. atv.com.tr
5. bugun.com.tr
6. cnnturk.com
7. haber3.com
8. haber7.com
9. haberturk.com
10. habervitrini.com
11. hurriyet.com.tr
12. iha.com.tr
13. internethaber.com
14. kanald.com.tr
15. medyatava.net
16. milliyet.com.tr
17. mynet.com
18. nethaber.com
19. ntvmsnbc.com
20. radikal.com.tr
21. sabah.com.tr
22. samanyoluhaber.com
23. showtvnet.com
24. yenisafak.com
25. zaman.com.tr

İnternet'teki Tüm Sitelere Göre Türk Haber Siteleri

Şu an dünyada yaklaşık 180 milyon web sitelerine ait host adresi bulunmaktadır. Bu sitelerin hepsi bir haber sitesi gibi her gün yüzlerce içerik girmese de, her gün 10 bin sitenin eklendiği bu ağda gülcü yer edinmek etkili bir hizmetle gerçekleştirilebilir. Bu açıdan ilk 11 siteye baktığımızda dünya çapında en yüksek ve en düşük sıralamalara baktığımızda 98 ile 2.616 görülmekte.

Bu rakamlar bir site için gerçekten iyi pozisyon değerleridir. Bu açıdan baktığımız da mynet.com 25 Şubat 2006'da 98'inci sırada yer alırken 2006'nın Temmuz'unda 126'cılığa ve 3 Mart 2007'de de 171'e kadar gerilemiştir. İlk 11 sitede ağırlıkla da olsa pozisyonlarda gerileme görülürken hurriyet.com.tr'de ilk ölçüme göre 4 puan ilerleme görülmekte. Yine internethaber.com sitesi 25 Temmuz 2006'da 821'inci pozisyonda iken 3 Mart 2007'de 745'e ulaşmıştır. Dikkati çeken bir başka site olan zaman.com.tr 25 Temmuz 2006'da 2.089'cu iken 3 Mart 2007'de 1.900'e kadar yükselmiştir (Şekil 1).

Türkiye'deki Tüm Sitelere Göre Türk Haber Siteleri

Türkiye'de şu anda “.tr” uzantılı toplam 100 bine yakın¹, “.com - .net vb” uzantılı 150 bine yakın olmak üzere yaklaşık 250 bine yakın host adresi bulunmaktadır. Yine bu kadar host adresi bulunan ülkemizde yılda tahmini 10 bine yakın artış göstermekte. Bu kadar çok sitenin yer aldığı bir platformda yine haber sitelerinin ön planda olması ve ilk 500 site içinde yaklaşık 60 tane haber sitesi olması gerçekten ülkemizde haber sitelerine gösterilen ilginin yadsınamaz olduğunu göstermektedir.

3 Mart 2007'de yapılmış olan son değerlendirmeye göre ilk dokuz sırada yer alan haber sitelerine Türk Haber Site Sıralaması değerlendirmesi² olarak baktığımızda, 25 Temmuz 2006'ya nazaran çok fazla değişiklik görülmemektedir. Yine de **haberturk.com** sitesinin bir sıra yükselerek 4 sıraya ilerlediği görülmektedir. **Haber7.com**'da da iki sıralık yükselişle 5'inciliği almıştır. Dikkat çeken bir düşüş **sabah.com.tr** sitesindedir. Sabah'ın sitesi 25 Temmuz 2006'da 4'üncü sırada iken 7'nciliğe gerilemiştir. Son olarak **zaman.com.tr** sitesinin 11'inci sıradan 9'uncu sıraya yükselişi görülmektedir (Şekil 2).

Türkiye'de bulunan tüm sitelere göre haber sitelerinin sıralamasına baktığımızda geçtiğimiz yıla oranla birçok sitenin üst pozisyonlara gelerek haber sitelerini zorlamaya başladığını görülmekte. 25 Temmuz 2006'da 50.000 Türk Sitesi arasında 1'inci sırada bulunan **mynet.com** 4'üncülüğe, 2'nci sırada bulunan **milliyet.com.tr** 8'inciliğe, 4'üncü sırada

olan **hurriyet.com.tr** 9'unculuğa, 15'inci sırada olan **internethaber.com** 16'ıncılığa, 11'inci sırada bulunan **sabah.com.tr** 17'inciliğe, 22'nci sırada bulunan **ntvmsnbc.com** 34'üncülüğe, 32'nci sırada bulunan **zaman.com.tr** 38'inciliğe düşerken, 14'üncü sırada bulunan **haberturk.com** 11'inciliğe, 17'inci sırada bulunan **haber7.com** 14'üncülüğe yükselmiştir.

Bu açıdan bakıldığında **haberturk.com** ve **haber7.com** siteleri etkili yükseliş göstererek ziyaretçi sayılarında artış sağlamışlardır.

Türkiye'deki Haber Sitelerinin Ziyaretçi Oranları

Normal bir sitede olduğu gibi haber sitelerinin (portallerinin) çok yüksek sayıda ziyaretçi kazanması aslında çok yüksek tirajlı bir gazete satışı gibidir. Türkiye'deki internet haberciliğinin geleceğinde yurtdışındaki ülkelerdeki gibi ücretli haber okuma olacağını düşündüğümüzde daha hızlı ve daha güncel haberlere karşı bir ücret alınması kavramında daha fazla ziyaretçi olan sitelerin daha fazla gelir elde edeceğini göstermekte. Türkiye'de 25 haber sitesinin genel sayfa ziyaretçi sayılarına bakıldığında aylık sayfa ziyaretçi sayısı ortalaması **1.971.003.798** olarak görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında en çok ziyaret edilen 11 haber sitesi Sayfa Ziyaret Sayısı oranları şu şekilde görülmektedir (Şekil 3).

Yine Türkiye'de 25 haber sitesinin gün başına genel sayfa Tekil Ziyaretçi³ sayılarına bakıldığında günlük sayfa ziyaretçi sayısı ortalaması **59.240.863** olarak görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında en çok ziyaret edilen 11 haber

¹ www.nic.tr, İstatistikler, Yıllık 2007

² **Türk Haber Site Sıralaması Değerlendirmesi**; Türkiye'de hizmet veren ve değerlendirmeye alınmış olan 25 haber sitesinin sıralaması.

³ **Tekil Ziyaretçi**; Belli bir zaman aralığında bir siteye erişen kullanıcıların bir kez olarak sayılan ziyaretçi rakamıdır.

sitesi Gün Başın Tekil Ziyaret Sayısı oranları şu şekilde görülmektedir (Şekil 4).

Türkiye Haber Siteleri Reklam Gelirleri

Bir gazetenin en büyük gelirleri gazetesine aldığı reklamlardır. İnternet ortamında da durum farklı değildir. Haber hizmeti veren bir sitenin güncel haberlerini sunabilmesi için aktif bir ekip çalıştırmak zorundadır. Bu ekibin sürekliliğinin sağlanması yine internet ortamında aldığı reklam bütçeleri ile gerçekleştirilebilir. Bu açıdan bakıldığında 25 haber sitemizin aldığı reklam çeşitlerine göre kazanılan bütçelerinin değerlendirmeleri yapılmıştır.

468x60 Banner tipine göre aylık kazanç oranları ortaya çıkarılmıştır (şekil 5). 25 haber sitesinden 468x60 Banner tipine göre aylık kazanılan toplam bütçe **316.000 \$** dir.

468x60 Banner tipine göre en fazla bütçe kazanan site **haber7.com** olurken ilk 11 site içinde en az kazanan % 3 ile **zaman.com.tr** sitesidir. **Zaman.com.tr** ile 468x60 Banner tipine göre aynı oranda kazanan diğer haber siteleri **iha.com.tr**, **atv.com.tr**, **bugun.com.tr** haber siteleri olarak görülmektedir.

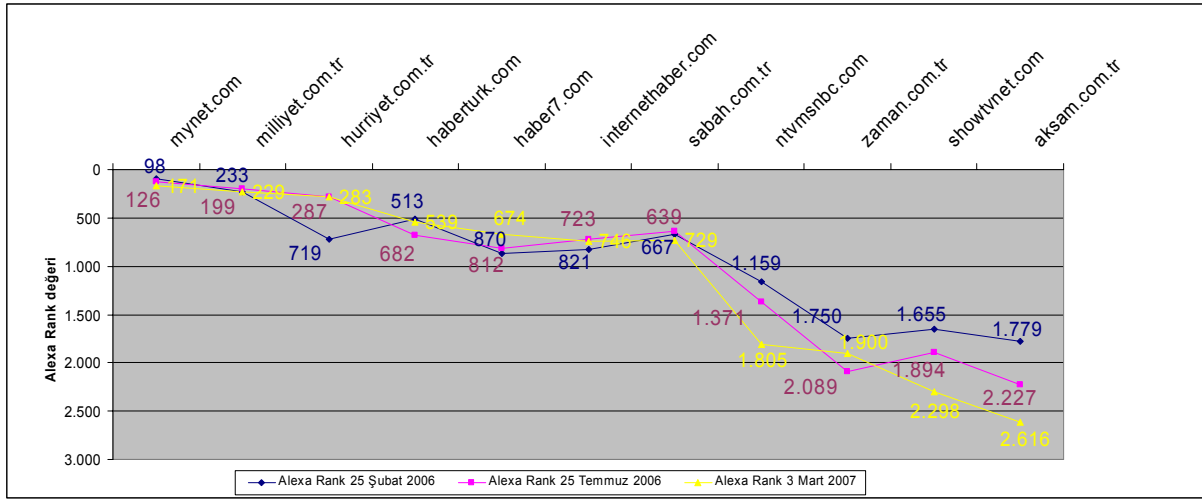
468x60 Banner tipi haricinde flash tabanlı bir çok değişik tipte reklam çeşitleri sitelerde yer almaya başlamıştır. Hatta bu sayede 468x60 Banner tipi reklamlar günden güne ölü noktalar haline gelmesiyle alternatif flash reklam çeşitleri internet reklamcılığının gereksinimleri haline gelmiştir. Bu açıdan bakıldığında

farklı banner tiplerine göre 25 haber sitesinin aylık kazanılan toplam bütçe **440.000 \$** dir.

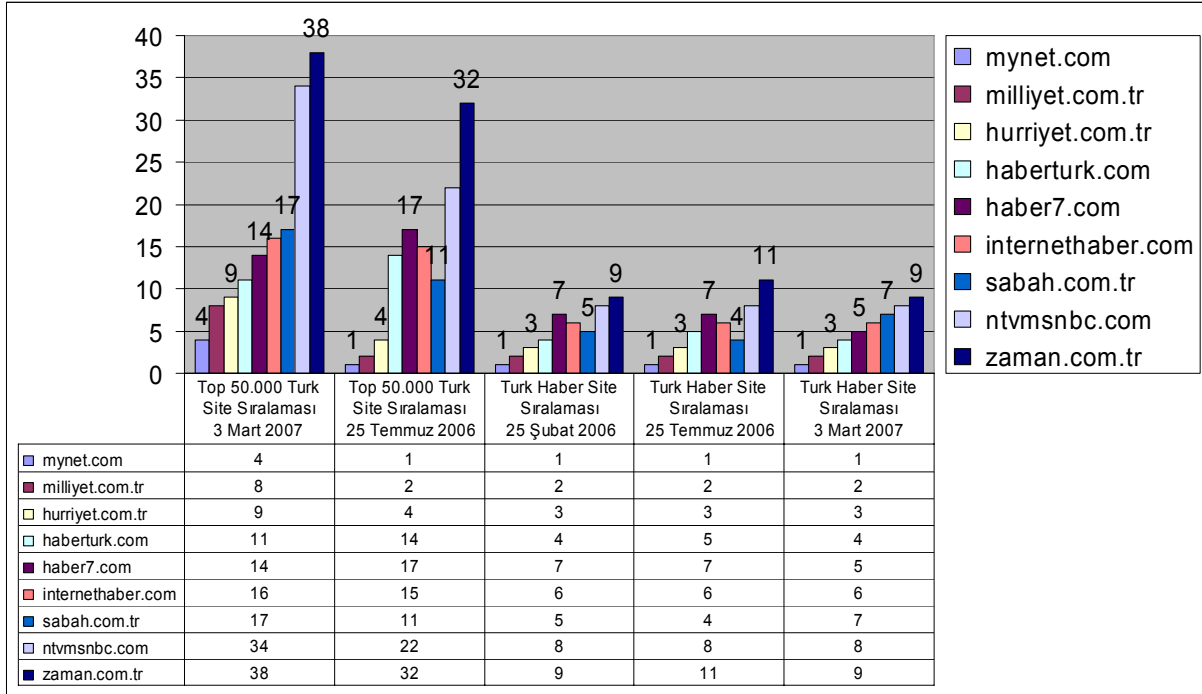
Diğer banner tiplerine göre kazanç oranlarına bakıldığında en yüksek oran % 14 ile **mynet.com** olarak görülmektedir. Onu % 13 ile **ntvmsnbc.com** ve % 12 ile **haber7.com** izlemektedir. Diğer banner tiplerine göre ilk 11 sitenin kazanç oranlarına en düşük oran %4 ile **zaman.com.tr** görülmektedir. Ancak ilk 25 site içinde değerlendirildiğinde en düşük oranlar **radikal.com.tr**, **nethaber.com**, **atv.com.tr**, **medyatava.net**, **bugun.com.tr** siteleri olarak görülmektedir.

Haber sitelerinin yıllık kazanç oranları diğer ülkelere nazaran çok yüksek olmasa da yıldan yıla hızlı bir yükseliş göstermektedir. 2007 yılında ölçülmekte olan 25 haber sitesinin yapılan ölçümlere göre yıllık aldığı kazan miktarı toplam **9.072.000 \$**'dir.

Banner yıllık kazanç oranlarına bakıldığında en fazla gelir elde eden haber sitesi %15 oranla **haber7.com** sitesi görülmekte. Bunu % 11'le **ntvmsnbc.com** ve **milliyet.com.tr** haber siteleri takip etmektedir. Yıllık internet reklam gelirlerine göre ilk 11 sitenin kazanç oranlarına en düşük oran % 4 ile **zaman.com.tr** görülmektedir. Ancak ilk 25 site içinde değerlendirildiğinde en düşük oranlar **radikal.com.tr**, **cnnturk.com**, **atv.com.tr**, **bugun.com.tr** siteleri olarak görülmektedir (Şekil 7).

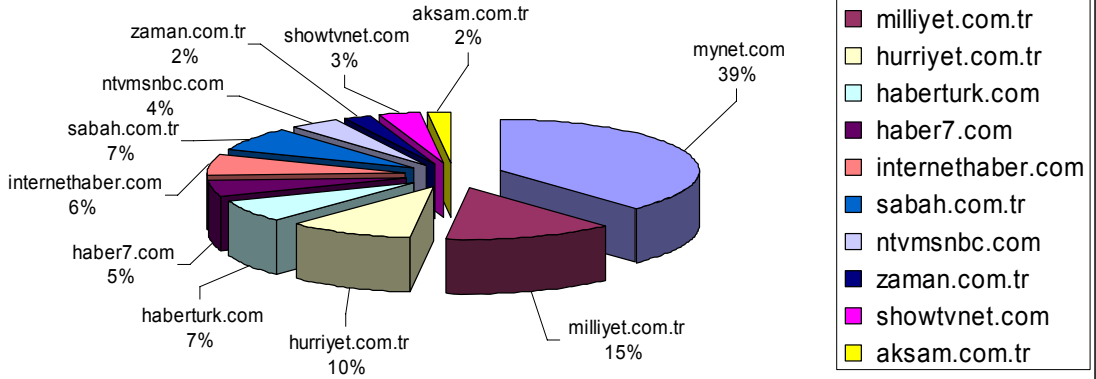

Şekil 1: İnternet'teki Tüm Sitelere Göre Türk Haber Siteleri Karşılaştırması

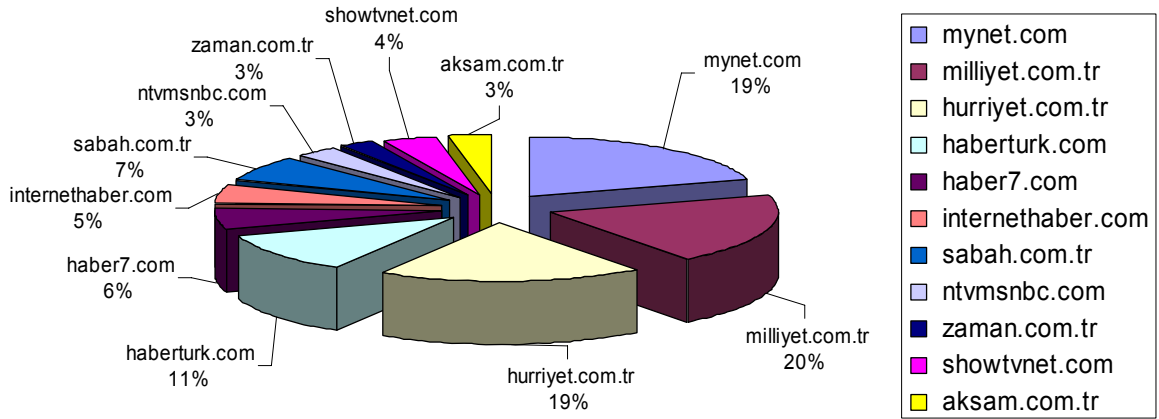
Şekil 2: Türkiye'deki Tüm Sitelere ve Türk Haber Sitelerine Göre Karşılaştırma

Sayfa Ziyaretçi Sayısı Oranları

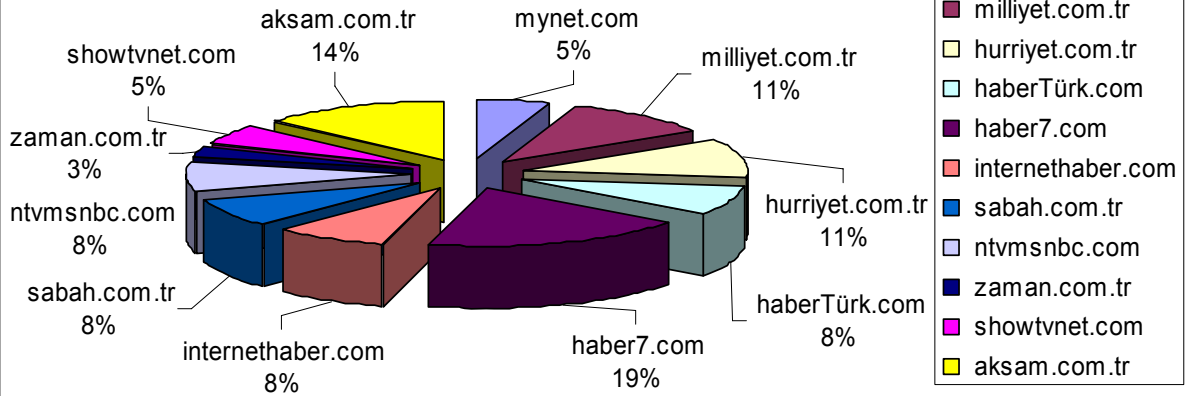
Şekil 3: Türk Haber Sitelerinin Sayfa Ziyaretçi Oranları

Sitelerin Gün Başına Tekil Ziyaretçi Oranları

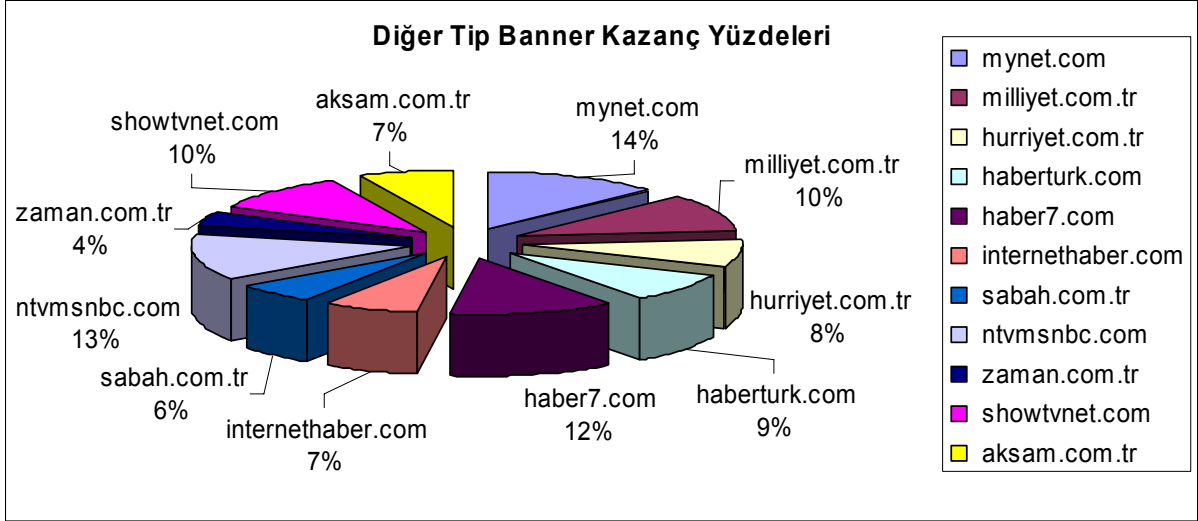

Şekil 4: Türk Haber Sitelerinin Gün Başına Tekil Ziyaretçi Oranları

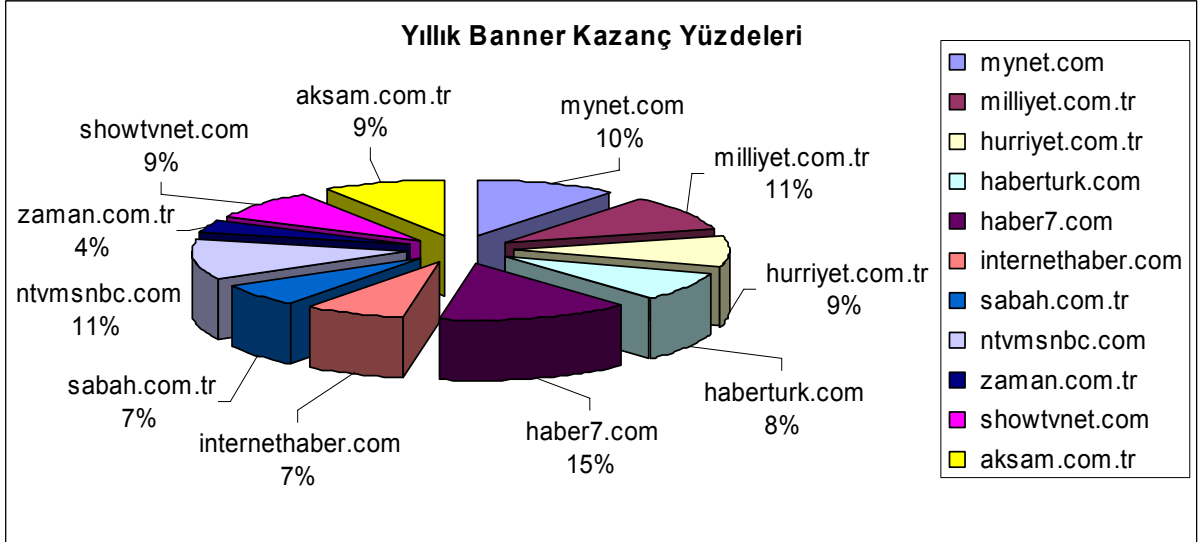
Aylık 468X60 Banner Kazançları

Şekil 5: Aylık 468x60 Banner Kazanç Oranları

Şekil 6: Diğer Banner Tiplerine Göre Kazanç Oranları

Şekil 7: Tüm Banner Tiplerine Göre Yıllık Kazanç Oranları